

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ В ПРОВІДНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

© 2016 САЗОНЕЦЬ О. М.

УДК 354.1

Сазонець О. М. Сучасні тенденції розвитку військово-промислового комплексу в провідних країнах світу

Мета статті полягає в дослідженні міжнародного досвіду розвитку військово-промислового комплексу і використанні його для України. Проведено аналіз функціонування військового комплексу в провідних країнах світу. Показано основні тенденції розвитку військового сектора в різних країнах. Відмічено основні питання військового виробництва в умовах глобалізації. Виявлено необхідні напрями розвитку військово-промислового комплексу в Україні: збільшення частки ВВП, що спрямовується на військові потреби, забезпечення зайнятості населення у військовому виробництві, примноження науково-технічного забезпечення військового виробництва, нарощування експорту військових виробів, розвиток оборонного середовища проти кібератак. Перспективою подальших досліджень є проведення аналізу розвитку військової галузі в Україні за останні роки, виявлення позитивних сторін і недоліків у динаміці розвитку цієї галузі.

Ключові слова: військово-промисловий комплекс, військовий сектор економіки, військове виробництво, глобалізація, ВВП, науково-технічне забезпечення, кібератака.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 8.

Сазонець Ольга Миколаївна – доктор економічних наук, професор, академік АЕН України, академік АГН України, завідувачка кафедри міжнародної економіки, Національний університет водного господарства та природокористування (вул. Соборна, 11, Рівне, 33028, Україна)

E-mail: onsaz@mail.ru

УДК 354.1

UDC 354.1

Сазонець О. Н. Современные тенденции развития военно-промышленного комплекса в ведущих странах мира

Цель статьи заключается в исследовании международного опыта развития военно-промышленного комплекса и использовании его для Украины. Проведен анализ функционирования военного комплекса в передовых странах мира. Показаны основные тенденции развития военного сектора в различных странах. Отмечены основные вопросы военного производства в условиях глобализации. Выявлены необходимые направления развития военно-промышленного комплекса в Украине: увеличение доли ВВП, направляемой на военные нужды, обеспечение занятости населения в военном производстве, приумножение научно-технического обеспечения военного производства, наращивание экспорта военных изделий, развитие оборонной среды против кибератак. Перспективой дальнейших исследований является проведение анализа развития военной отрасли в Украине за последние годы, выявление положительных сторон и недостатков в динамике развития этой отрасли.

Ключевые слова: военно-промышленный комплекс, военный сектор экономики, военное производство, глобализация, ВВП, научно-техническое обеспечение, кибератака.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Библ.:** 8.

Сазонець Ольга Николаевна – доктор экономических наук, профессор, академик АЭН Украины, академик АГН Украины, заведующая кафедрой международной экономики, Национальный университет водного хозяйства и природопользования (ул. Соборная, 11, Ровно, 33028, Украина)

E-mail: onsaz@mail.ru

Sazonets O. M. The Current Trends in the Development of Military-Industrial Complex in the Leading World Countries

The article is aimed at studying the international experience of developing the military-industrial complex and its use for Ukraine. An analysis of functioning of the military complex in the advanced world countries has been carried out. The main trends in the development of military sector in the different countries have been displayed. The main questions of military production have been specified in the context of globalization. The necessary directions for development of the military-industrial complex of Ukraine have been identified as: increase in the share of GDP aimed at military spending, employment in military production, increase of the scientific-technological provision of military production, build-up of exports of military products, development of the defense environment against cyber attacks. Prospect for further research can be conducting an analysis of development of the military industry in Ukraine over the past few years, identifying strengths and weaknesses in the development dynamics of this industry.

Keywords: military-industrial complex, military sector of economy, military production, globalization, GDP, scientific-technical provision, cyber attack.

Fig.: 1. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 8.

Sazonets Olga M. – D. Sc. (Economics), Professor, Academician of the Academy of Economic Sciences of Ukraine, Academician of the Academy of Mining Sciences of Ukraine, Head of the Department of International Economics, National University of Water Management and Natural Resources Use (11 Soborna Str., Rivne, 33028, Ukraine)

E-mail: onsaz@mail.ru

На сьогоднішній день важливим є вирішення проблеми забезпечення військової безпеки нашої держави, приведення у відповідність стану оборонно-промислового комплексу (ОПК) до світових стандартів. Для цього треба перебудувати галузі промисловості, налагодити їх плідне функціонування і розвиток. При цьому треба передбачити тісну взаємодію вітчизняного військово-промислового комплексу із за-

рубіжними військовими компаніями в умовах глобалізаційних зрушень. Це є актуальним питанням в умовах проведення військових дій на території України. Таким чином, доцільно налагодити співпрацю українських компаній з військовими компаніями інших розвинутих країн, особливо з транснаціональними корпораціями.

Після розвалу СРСР і соціалістичного табору наприкінці ХХ століття і на початку ХХІ століття виявились нові глобальні економічні, політичні, науково-технологічні пріоритети діяльності компаній оборонно-промислового комплексу країн світу. Було переглянуто оборонну політику країн, перерозподілено оборонні бюджети, держави перейшли до нової побудови воен-

¹ Стаття виконана в межах Держбюджетної теми «Науково-технологічний розвиток корпоративної економіки на основі паритету цивільної та військової продукції та інформаційної безпеки» (номер державної реєстрації НДР 0115U003048).

них сил у межах нових воєнних доктрин, оборонні замовлення зменшилися, змінився вигляд цих замовлень для компаній оборонно-промислового комплексу. На перетині ХХ та ХХІ століть посилюються процеси глобалізації як в економіці, так і в житті всього світового суспільства. Це вплинуло і на військово-промисловий комплекс та поставило нові завдання його розбудови з метою підвищення військової безпеки.

Процес глобалізації активізує динаміку потоків товарів, послуг капіталів, робочої сили, технологій, інформації та ін. Ці потоки майже не підкорюються державним законодавствам, тому що рухаються між транснаціональними компаніями. Таким чином, відкривається спроможність промислового виробництва та виробництва інших галузей у світовому масштабі. На формування галузей військової промисловості суттєво вплинув науково-технічний прогрес, зокрема: змінилися принципи організації розробок, впроваджено нові, високотехнологічні види озброєнь, військова техніка зазнала чималих змін, змінено організацію випробувань. Тепер підприємства виробництва військової техніки тісно взаємодіють з науково-технологічними установами різних країн. Для них розробляються високовартісні високотехнологічні програми. Для виробництва військової техніки використовуються роботи, інформаційні, мережеві системи. При цьому все більш поширеним стає малосерійне виробництво військової техніки. Значно збільшується, поряд з державними, кількість комерційних підприємств у цій галузі, що дає синергетичний ефект. Таким чином, ОПК трансформується і адаптується до нових економічних умов.

Існують часові відмінності у впровадженні цих процесів. «У США ці трансформації та перетворення в основному розпочалися в кінці 80-х та на початку 90-х рр. ХХ ст., у Західній Європі – у другій половині 90-х рр. ХХ ст., у КНР – на межі тисячоліть, у Росії – на початку ХХІ ст. і в цей час продовжуються» [1].

Велике значення для розвитку військово-промислового комплексу країни має воєнно-технічна політика держави, яка є складним, багатовимірним і динамічним явищем. Вона є однією зі складових і одним з напрямів діяльності держави. Воєнно-технічна політика включає оборонні заходи, державну безпеку, оборонну політику, науково-технічну, промислову, соціально-економічну діяльність у цій сфері. Але треба відмітити, що воєнно-технічна політика впливає на інші сфери життя суспільства. Складовими частинами воєнно-технічної політики держави є такі:

- ✦ кількісно-якісний склад оборонно-військової техніки, яка реалізується в межах програми розвитку військово-промислового комплексу на основі визначеного ступеня підйому економіки країни, її науково-технічного потенціалу, ступеня розвитку промисловості, що має вплив на виконання соціально-економічних програм держави;
- ✦ впровадження політики державного військового забезпечення, яка пов'язана з державними програмами і планами щодо процедури озброєння на підприємствах оборонно-промислового

комплексу. При цьому в регіонах, де спостерігається розвиток ОПК, економічний підйом теж спостерігається. У такому разі регіони теж мають вигоди від запровадження військового виробництва;

- ✦ якість оборонної техніки, що виробляється під час реалізації воєнно-технічної політики і може постачатися в інші країни. Міжнародна кооперація з виробництва оборонно-військової техніки у межах військового співробітництва з іноземними державами безпосередньо впливає на дієвість забезпечення міжнародної торгівлі високотехнологічними товарами та послугами, зовнішньої політики держави.

Воєнно-технічна політика впливає на діяльність силових міністерств і відомств країн, політичних партій, професійних спілок, суспільних організацій. Воєнно-технічна політика також чинить вплив через ці інституції на діяльність держави у промисловій, сільськогосподарській, науково-технічній, соціальній, інноваційній та інших сферах. Таким чином, нині за своєю суттю воєнно-технічна політика держави є сукупністю відносин, взаємодій і взаємозв'язків, що формуються між органами державної влади з приводу розроблення та виробництва ОВСТ і оснащення ними ЗСУ та інших військових формувань [2].

Відповідно до розробок Стокгольмського Інституту міжнародних досліджень у сфері миру, глобальний показник витрат на оборону у 2014 р. оцінюється в 1776 мільярдів доларів, що складає 2,3% від світового валового національного продукту [3]. В економічно розвинутих країнах велику увагу приділяють заходам розробки і реалізації програм розвитку технічного компонента заходів технічної складової військового потенціалу держави для зростання рівня забезпечення її військової безпеки. При цьому необхідним є формування офіційних поглядів і конкретних шляхів розгортання напрямів функціонування органів державної влади щодо впровадження військового виробництва та розвитку оборонного комплексу, матеріально-технічної бази для розбудови системи обороноздатності держави. Таким чином формуються погляди та напрями діяльності відповідно до характеру і сутності відносин між різними суб'єктами суспільства для розробки та забезпечення силових організацій потрібним військово-технічним оснащенням.

Науково-технічний прогрес у воєнній сфері відбувається завдяки впровадженню науково обґрунтованих поглядів щодо військово-технічної політики і практичної реалізації їх у оснащення збройних сил держави відповідно до сучасних вимог.

Воєнні витрати у світі є одною зі сфер, де приватне рішення не може впливати на загальний бюджет. Жодна з приватних корпорацій або група громадян не має достатньої мотивації мати фінансову відповідальність за наявність воєнних витрат. Ще Адам Сміт ідентифікував оборону країни як одну з найголовніших функцій уряду та правомірність збирання податків для підтримки цієї галузі. В основному уряд діє від імені суспільства і гарантує, що військова промисловість достатня для захисту

нації. Хоча захист національних стратегічних інтересів закінчується, коли концепція достатності закінчується, а нарощування військової потужності продовжується.

Фінансові ресурси кожної країни є обмеженими, що передбачає скорочення витрат на мирні цілі при збільшенні їх на військові. В окремих випадках це може тягти за собою нарощування дефіциту платіжного балансу країни, що, своєю чергою, може призводити і до зростання боргу, і суми відсотків по боргу. Але в деяких країнах, наприклад, у США, відсотки по цьому боргу зрівнялися з відсотками по іпотеці, тому в політиці цієї держави не фокусуються на цій проблемі. З іншого боку, ці витрати є співставними з витратами на охорону здоров'я та на соціальні програми. Багато країн, які мають економіки, що розвиваються, наголошують на розвитку військової галузі. При цьому вони мають слаборозвинуту інфраструктуру доріг, лікарень тощо. Прикладом цього може служити Північна Корея [4]. Для багатьох націй процес пошуку компромісу між розвитком військових галузей і розвитком соціальної інфраструктури може бути болючим.

Значний наголос при прийнятті рішення про будівництво військових підприємств робиться на можливість підвищення рівня зайнятості населення. Побудована військова інфраструктура вимагає висококваліфікованих робочих, робітників торгівлі, консультантів. Крім того, з'являється приватний бізнес, до якого належать компанії з виробництва озброєння, організації харчування, благоустрою територій та розвитку інфраструктури біля військових баз і т. ін.

При вивченні воєнного аспекту в суспільно-економічному житті держави треба також наголосити на тому, що багато вчених відволікається від принесення користі в мирному житті. Але, з іншого боку, воєнні дослідження стали важливими для технологічних розробок, що використовуються громадянами, зокрема, відкриття мікрохвильових печей, Інтернету, GPS, дронів. Тобто можна сказати, що воєнні дослідження в багатьох випадках чинили позитивний вплив на економіку країн та якість життя населення.

Зрозуміло, що кожний долар, витрачений на військові потреби понад необхідний рівень, приносить втрату для потенціального розвитку економіки країни. У демократичній країні це питання обговорюється публічно і змінюється з року в рік. Наприклад, воєнні витрати в США зменшувалися зі зменшенням кількості воєнних угод за кордоном. У недемократичних державах навпаки, рівень відповідних воєнних витрат визначається малою кількістю «обраних» і може навіть мати більшу вартість для громадян цієї країни.

Військово-промислові комплекси (ВПК) найбільших світових держав є важливим сектором в економіці цих держав (табл. 1). Щорічно на фінансування збройних сил витрачаються сотні мільярдів доларів. А експорт/імпорт зброї і військової техніки досягає близько 200 млрд дол. США.

Як бачимо з табл. 1, США має витрати на оборону, що перевищують витрати в інших державах у декілька разів. Великі витрати мають Росія і Китай. Причому в дина-

міці Росія випереджає всі інші держави. Це говорить про воєнну спрямованість економіки цієї країни. Такі країни, як Велика Британія, Японія, зменшили своє військове виробництво. Це говорить про спрямованість політики цих держав на інші галузі економіки. З 1998 до 2015 рр. експорт військової продукції зі США зменшився з 16000 млн дол. до 10000 млн дол., у той час, як з Росії зріс з 2000 млн дол. до 5500 млн дол. У Німеччині, Франції, Великій Британії експорт зберігався приблизно на рівні 2000 млн дол., у Китаї – збільшився з 500 млн дол. до 2000 млн дол. [6]. Таким чином, ми бачимо, що Росія нарощує потенціал виробників військової продукції по роках.

Таблиця 1

Витрати на оборону у 2014 р. [5]

Країна	Оборонний бюджет на 2014 р., млрд дол.	Зміни до 2013 р., %
США	575	-1
Китай	148	6
Росія	78	13
Велика Британія	57	-4
Японія	55	-4
Франція	53	-1
Індія	45	-3
Саудівська Аравія	44	3
Німеччина	44	-2
Південна Корея	33	3

Уже понад 50 років Сполучені Штати Америки є лідером за витратами на озброєння. Ця держава витрачає на свій ВПК більше 35% всіх світових витрат у цій галузі. Крім цього, американські оборонні підприємства займають провідні позиції у світовій військовій промисловості. З п'яти перших місць у рейтингу найбільших оборонних компаній світу, що складений американським видавництвом DefenseNews за 2013 р., американські виробники займають чотири перші місця. До них належить Lockheed Martin – з виручкою 40,5 млрд доларів, Boeing – з виручкою 32 млрд дол., Raytheon – 22 млрд дол., Northrop Grumman – з виручкою 19,5 млрд дол.

Формування військово-промислового комплексу США відбулося у 1950-ті роки. Його головними компонентами є військово-промислові компанії, керівництво Пентагону та інших відомств. ВПК США виділяється серед ВПК країн НАТО як найбільш зрілий та об'ємний. На рис. 1 представлено статті витрат Федерального бюджету США для оборонних цілей, які в загальному обсязі за 2014 р. складають 3504 млрд доларів.

Оборонні статті у федеральному бюджеті складають біля 17%, що є значною частиною, враховуючи, що на охорону здоров'я та соціальне страхування виділяється не набагато більше – по 24%.

Необхідним є також розгляд розвитку воєнної промисловості Китаю. Останніми роками в Китаї склалася думка, що «китайська мрія» складається у здійсненні національних, регіональних і глобальних амбі-

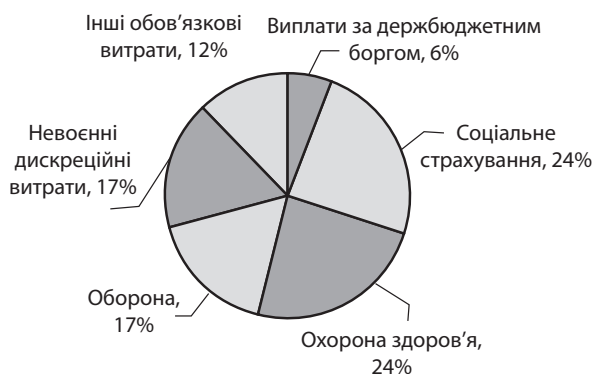

Рис. 1. Витратна частина Федерального бюджету США за 2014 р. [7]

цій. Відповідно до SIPRI Китай витрачає на оборону біля 12% світових витрат. Це складає 191 млрд дол. (2,06% від ВВП). Китайські витрати на оборону почали безперервно зростати з 1989 р. З 1989 р. до середини 1990-х років частка військових витрат у ВВП Китаю знизилася з 2,5% до 1,6–1,7%. З 2001 р. вона зросла до 2,0–2,2%. Необхідно наголосити, що китайська економіка в ці роки переживає підйом: її ВВП зріс на 2,589% з 1990 по 2013 рр. Між 2013 та 2014 рр. військових витрати Західної Європи зменшилися. Більшість країн НАТО витрачають на оборону менше, ніж 2% ВВП. Країни Східної Європи і країни пострадянського простору теж нарощують свою обороноздатність у зв'язку з подіями на сході України [8].

Китай інвестує великі кошти у будівництво сучасних ракет середньої дальності, звичайних балістичних ракет, ракет дальнього радіусу дії, крилатих протикорабельних ракет, контркосмічної зброї, у наступальні кіберможливості, винищувачі п'ятого покоління. Нещодавно був випущений перший авіаносець країни. Одне з найважливіших місць займає оборона від воєнних кібератак, яка займає чільне місце в питаннях воєнної безпеки для воєнних, політичних і ділових лідерів країн. Китай також має ядерний арсенал з 250 боеголовками, який однак меркне у порівнянні з американськими 4764 та російськими 4300. Країна розвиває можливість другого удару, вбачаючи, що вона буде мати здатність до контратаки.

Китайський експорт озброєння за останнє десятиріччя виріс дуже сильно (143% з 2009 по 2013 рр.). Зараз він займає третє місце у світі як експортер зброї, але на світовому ринку він має частку всього лише у 5%. США – 31%, Росія – 27%, Пакистан, Бангладеш, М'янма мають дві треті від китайського експорту. Серед покупців – Нігерія і Південний Судан. Найбільший виробник зброї в Китаї – корпорація Norinco – у державній власності.

Таким чином, глобальний перерозподіл військової могутності можливий в найближчі 20 років згідно з дослідженнями Міжнародного Інституту Стратегічних досліджень. В Україні сьогодні ми маємо багатогалузевий незбалансований оборонно-промисловий комплекс. Підприємства військової промисловості характеризуються нерівномірною розвиненістю, недостатньою скоординованістю. Їх основні фонди переважно є зношеними, їх робота – низькорен-

тебельна, виробничі потужності завантажені на низькому рівні. Коефіцієнт оновлення основних виробничих фондів дуже низький, становить не більше 2,5% у рік, а це визначає наростаюче технологічне відставання від провідних країн світу [1].

ВИСНОВКИ

При аналізі обстановки з військовим озброєнням у світі виявлено, що найбільш озброєною державою є США. Друге місце займає Китай. За ним йде Росія. Але необхідно відмітити, що військовий арсенал США за останні роки зменшується на користь зростання інших галузей промисловості, добробуту населення країни. Водночас Росія та Китай нарощують виробництво озброєння. В умовах зростаючої воєнної небезпеки для України є необхідним нарощування військового потенціалу, необхідно збільшення частки ВВП, що спрямовується на військове виробництво. Це, між іншим, забезпечить зайнятість населення. Але питання військового забезпечення країни повинні вирішуватися демократичним шляхом. Воєнно-технічна політика повинна займати чільне місце в політичному середовищі країни. Це буде впливати і на зростання експорту продукції військового сектора економіки країни, що теж підніме її світовий статус. Для кожної країни вкрай необхідним є розвиток оборонного середовища проти кібератак. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Свергунов О.** Глобалізаційне середовище та український ОПК: напрями співпраці з транснаціональними корпораціями [Електронний ресурс] / О. Свергунов. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/495/>
2. **Бегма В. М.** Військово-технічна та оборонно-промислова політика України в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. М. Бегма, О. О. Свергунов. – Режим доступу : <http://www.uk.x-pdf.ru/5mehanika/253235-1-viyskovo-tehnichna-oborono-promislova-politika-ukraini-suchasni-umovah-analitichna-dopovid-kiiv-2013-udk-35502-477.php>
3. **Military Spending: U.S. Versus Everywhere Else** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.investopedia.com/articles/investing/061015/military-spending-us-versus-everywhere-else.asp>
4. **How Military Spending Affects the Economy** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.investopedia.com/articles/investing/072115/how-military-spending-affects-economy.asp>
5. **Воєнна промисловість** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://utmagazine.ru/posts/8499-voennaya-promyshlennost>
6. **Сила воєнного експорту Росії: оновлена статистика** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://politrusia.com/vooguzhennye-sily/sila-voennogo-eksporta-271/>
7. **Воєнно-промисловий комплекс США** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%BE%D0%B5%D0%BD%D0%>
8. **U.S. vs China Military Budget** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.investopedia.com/articles/personal-finance/043015/us-vs-china-military-budget.asp>

REFERENCES

Behma, V. M., and Sverhunov, O. O. "Viiskovo-tehnichna ta oborono-promislova polityka Ukrainy v suchasnykh umovakh"

[Military-technical and military-industrial policy of Ukraine in modern conditions]. <http://www.uk.x-pdf.ru/5mehnika/253235-1-vyskovo-tehnichna-oboronno-promislova-politika-ukraini-suchasni-umovah-analitichna-dopovid-kiiv-2013-udk-35502-477.php>

"How Military Spending Affects the Economy". <http://www.investopedia.com/articles/investing/072115/how-military-spending-affects-economy.asp>

"Military Spending: U. S. Versus Everywhere Else". <http://www.investopedia.com/articles/investing/061015/military-spending-us-versus-everywhere-else.asp>

Sverhunov, O. "Hlobalizatsiine seredovyshe ta ukrainskyi OPK: napriamy spivpratsi z transnatsionalnyimi korporatsiyami" [Globalization Environment and Ukrainian defense industry: areas

of cooperation with transnational corporations]. <http://www.niss.gov.ua/articles/495/>

"Sila voennogo eksporta Rossii: obnovlennaya statistika" [The strength of Russia's military exports: updated statistics]. <http://politrussia.com/vooruzhennye-sily/sila-voennogo-eksporta-271/>

"U. S. vs China Military Budget". <http://www.investopedia.com/articles/personal-finance/043015/us-vs-china-military-budget.asp>

"Voenno-promyshlennyi kompleks SShA" [Military-industrial complex of USA]. <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B5%D0%BD%D0%25>

"Voenna promyslovist" [Military industry]. <http://utmagazine.ru/posts/8499-voennaya-promyshlennost>

УДК 338.22:336.74

ЕВОЛЮЦІЯ РЕЖИМУ ІНФЛЯЦІЙНОГО ТАРГЕТУВАННЯ: АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

© 2016 СЛІПЧЕНКО Т. О.

УДК 338.22:336.74

Сліпченко Т. О. Еволюція режиму інфляційного таргетування: аналіз зарубіжного досвіду

Мета статті полягає у дослідженні інфляційного таргетування, необхідних умов його запровадження та ефективного використання. Аналізуючи та систематизуючи результати досліджень ряду науковців, міжнародних організацій та центральних банків, розглянуто еволюцію режиму таргетування інфляції та необхідність запровадження більш гнучкої монетарної політики. Вивчено прогресивний досвід імплементації інфляційного таргетування в зарубіжних країнах. Встановлено, що в розвинутих країнах та країнах, що розвиваються, запровадження інфляційного таргетування дозволяє забезпечити не тільки зниження інфляції й підтримки її рівня в межах цільового орієнтира, а й скоротити волатильність інших макроекономічних показників. Доведено, що необхідною умовою запровадження інфляційного таргетування є незалежність центрального банку, функціонування досконалої системи економічного аналізу та прогнозування, прозорість діяльності центрального банку. Подальші наукові дослідження в даному напрямі можуть бути спрямовані на розробку та впровадження ефективного механізму інфляційного таргетування в Україні.

Ключові слова: центральний банк, інфляційне таргетування, монетарний режим, валютний курс.

Бібл.: 14.

Сліпченко Тетяна Олександрівна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економічної теорії, Тернопільський національний економічний університет (вул. Львівська, 11, Тернопіль, 46020, Україна)

E-mail: tetyana@dentaldepo.com

УДК 338.22:336.74

Сліпченко Т. А. Эволюция режима инфляционного таргетирования: анализ зарубежного опыта

Цель статьи заключается в исследовании инфляционного таргетирования, необходимых условий реализации данного монетарного режима. Анализируя и систематизируя результаты исследований ряда ученых, международных организаций и центральных банков, рассмотрена эволюция режима таргетирования инфляции и необходимости введения более гибкой монетарной политики. Изучен прогрессивный опыт имплементации инфляционного таргетирования в зарубежных странах. Установлено, что в развитых и развивающихся странах введение инфляционного таргетирования позволяет обеспечить не только снижение инфляции и поддержание её уровня в пределах целевого ориентира, но и сократить волатильность других макроэкономических показателей. Доказано, что необходимым условием введения инфляционного таргетирования является независимость центрального банка, функционирование совершенной системы экономического анализа и прогнозирования, прозрачность деятельности центрального банка. Дальнейшие научные исследования в данном направлении могут быть направлены на разработку и внедрение эффективного механизма инфляционного таргетирования в Украине.

Ключевые слова: центральный банк, инфляционное таргетирование, монетарный режим, валютный курс.

Библ.: 14.

Сліпченко Тетяна Олександрівна – кандидат економічних наук, старший преподаватель кафедры экономической теории, Тернопольский национальный экономический университет (ул. Львовская, 11, Тернополь, 46020, Украина)

E-mail: tetyana@dentaldepo.com

UDC 338.22:336.74

Slipchenko T. O. The Evolution of Inflation Targeting Regime: Analyzing the Foreign Experience

The article is aimed at studying the inflation targeting and the necessary conditions for implementing this monetary regime. Analyzing and generalizing the results of the researches by several scientists, international organizations, and central banks, the evolution of inflation targeting regime along with the need for introduction of a more flexible monetary policy have been considered. The progressive experience as to the implementation of inflation targeting in the foreign countries has been studied. It has been found that in both developed and developing countries, an introduction of inflation targeting provides to not only reduce inflation and maintain its level within the inflation target, but also reduce volatility of other macroeconomic indicators. It has been proven that a prerequisite for the introduction of inflation targeting is independence of central bank, a robust system for economic analysis and prognosis, transparency of the central bank activities. Further research in this direction can be directed to the development and implementation of effective mechanism for inflation targeting in Ukraine.

Keywords: central bank, inflation targeting, monetary regime, exchange rate.

Bibl.: 14.

Slipchenko Tetiana O. – PhD, Senior Lecturer of the Department of Economic Theory, Ternopil National Economics University (11 Lvivska Str., Ternopil, 46020, Ukraine)

E-mail: tetyana@dentaldepo.com